

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS.

Koor de Stad . . . 12.

Franco per post. . . 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN.

15 cents de regel.

behalve 35 cents regel.

HERTOGENBOSCH 1 Mei. Wij ont-
vangen zoo even den volgenden brief,
welken wij onze lezers mede deelen.

Mijnheer de Redacteur!

In uw nummer van 11 Woensdag vind
ik een misslag, die ik ben zeker van,
U zeer zal jammeren. Gij hebt den E. K.
ten laste gelegd, dat hij den N. B. van
eene valschen eed beticht, terwijl er in
uw blad niets voorkomt, dat naar eenen
eed gelijkt. Dit laatste is, onwaar. Ik heb
de bewustheid in een der artikelen, die ik
tegen het placet heb ingezonden, eene
eed te hebben gezworen, waar, en in
welke bewoordingen kan ik mij niet juist
herinneren; ook ben ik op dit oogenblik
niet in de gelegenheid dit in te slaan; maar
van de zaak ben ik volkomen zeker. Het
is jammer, mijnheer de Redacteur, dat gij
dit artikel (staande zoo ik mij niet bedrieg
onder de ingezonden stukken) hebt voorbij
gezien. Wel is waar, de wijze zelve waarop
gij het ontkent, getuigt genoegzaam van
uwe goede trouw, en evenmin zal men u
deswegens kunnen verdanken, als dat u
mand zich verwontelen zou, dat het Evan-
gelische blad, hetwelk bij uitnemendheid
het blad der kwade trouw moet genoemd
worden, zoo verre de onbeschaamdheid zou
hebben gedreven. Slechts ware het in dit
geval te dom geweest, bijzonder daar hier-
de logen te weinig kon baten, en gij weet
met mij, mijnheer de Redacteur, dat de
sluwheid der redactie van dat blad zoo be-
perkt niet is. Wat verder de valscheit
van den gezworen eed betreft, wij zullen
hier maar niet zeggen, dat die beschuldiging
valsche is, maar slechts den E. K. ver-
zoeken, de goedheid te hebben, dat hij
onze woorden, waarin de eed is vervat, en
die wolken er op volgen, en waarin dezelve
wordt verklaard, letterlijk gelieve over te
nemen, ten einde ook zijne lezers in staat
zijn te worden.

Gelief deze weinige regels in een uwer
eerstvolgende nummers op te nemen. Zij
zullen, geloof ik, genoeg zijn, om hem
die de waarheid kennen wil, te betredigen.

Mijnheer de Redacteur!

Wij hebben een enkel woord bij het be-
denstaande te voegen. De bedoelde eed
komt voor in den Noord-Brabander van
den 10 November des voorleden jaars, was
niet van de redactie, maar ingezonden.
men heeft derhalve geen recht te zeggen, dat
de Noord-Brabander denzelfden deed. Goede
redactie mag of kan ooit iedere uitdrukking
worden toegeschreven, welke in ingezonden
stukken voorkomt. Door het eene plaats te
verleenen, kan de redactie slechts geacht
worden den geest derzelve te deelen. Meer
niet. Overigens was het artikel, waarin de
gehoorde inzender die eed schreef, een der
belangrijkste, welke tegen den *Evangeli-
schen Kerkbode* geleverd zijn. Hij heeft
zich wel gewacht daarop te antwoorden.
Na meer dan vijf maanden gewacht te
hebben staat hij eindelijk op, aist om het
artikel te bestrijden; maar om daaruit eene
beschuldiging tegen den *Noord-Brabander*
te vormen, met zijne gewone Kwade trouw.
Vooreerst legt hij den *Noord-Brabander*
in den mond, wat niet van hem, maar in-
gezonden was. Ten andere verdraait hij het-
geen bezworen is. Hij zegt a. dat de *Noord-
Brabander* bezwoer, dat *de onfeilbaarheid*
van den paven door zijne geheele kerk
geloofd wordt. Dit is eene leugenachtige
verdraaging, zoo als een ieder zien
kan, die het nummer van 10 November
1842 wil nalezen.

Wij nemen onder het Mengelwerk van
heden een artikel uit den *Tijdgenoot* over,
omdat hetzelfde een blijk is, hoe de *Tijdgenoot*
vrijzinnig denkt, en spreekt, wanneer het pro-
testanten geldt, en daarbij een uytal bevat
tegen de zogenaamde Ultramontanen, welke
in de verregaande onverdraagzaamheid
getuigt.

Men kan zien hoe wij Katholijken, onder
den naam van Ultramontanen, daar met
de haren bijgelept, beschuldigd worden,
door onze schuld de porzaak te zijn, dat de *Tyd-
genoot* de toekomst donker te gemoet ziet.
En wat ziet hij donker? van waar komt het ge-
vaar? Niet van de Katholijken, deze zijn slechts
gelegenheid. Wij nemen akte dezer Getuige-
nis. Zij is die eens vijands, en heeft dus
hare waarde. Wij zijn slechts gelegenheid,
dat de onverdraagzaamheid (der protestan-
ten) zoo geweldig toeneemt. Het gevaar
komt dus van de zijde der protestanten,
waaronder er sommige, en zelfs vrienden van

den *Tijdgenoot* geronden worden, die zich
niet ontzien, bij middel der persleenspreu-
lig en anderzins met revolutie, en ontroo-
ping te dreigen!

Ook hiervan nemen wij akte; en wij be-
velen beide bejdenissen aan de aandacht
onzer staatsmannen.

Is deze aanmerking des *Tijdgenoots* eene
bedreiging? of moet het eene dier welge-
meende waarschuwingen zijn, zoo als de
Kerkbode die soms vrij opröerig inkleeden
kan. Het is ons om het even. Maar, terwijl wij
met den *Tijdgenoot* de toekomst donker
te gemoet zien, kan het ons niet dan ge-
noegen doen, uit den mond eens vijands te
vernehmen, dat niet wij *Katholijken* de mannen
der donkere toekomst zijn, maar dat zij
gezocht moeten worden onder de protestan-
ten. Het is bekend, dat wij sinds meer dan
zes maanden de onrustige pogingen van
zeker partij signaleeren, maar wij hadden
niet verwacht, dat de *Tijdgenoot* daarin
aan onze zijde zou staan.

KERKELIJKE STAAT

Onlangs bevond zich de Anglikaansche bisschop
van Tuam, zoon van lord Plunkett, te Rome, en
verzocht de eer te mogen hebben van door den
heiligen Vader ontvangen te worden. Zijne bede
werd hem toegestaan, en hij begaf zich ter au-
dientie van den H. Vader, vergezeld door den
rector van het Engelsch collegie, die hem ten toek
verstrekte. Hij droeg het gebruikelijk schootsvel der
Anglikaansche bisschoppen. Hij knielde driemaal,
zoo als gebruikelijk is, alvorens Zijne Heiligheid
te naderen. De paus naderde den Anglikaanschen
prelaat, en drukte hem hartelijk de hand, hem
zeggende, dat hij zich gelukkig achtte den Zoon
van lord Plunkett te zien. Hij voegde er bij, dat hij
eene groote dankbaarheid en behield en eene aan-
gename herinnering van de diensten, welke de
opregtheid van karakter en de welsprekenheid zijns
beroemden vaders aan de Katholijken van Eng-
land en Ierland bewezen had. De bisschop van
Tuam, ingenomen over deze receptie, heeft den
toek verzoekt den Heiligen Vader te zeggen, hoe-
zeer hij daarover gevoelig was.

TURKIJE

Reschid Pacha, die sedert zijnen terugkeer naar
Konstantinopel in eene volkomene afzondering leef-
de, schijnt op het punt te staan van tot de zaken
terug te keeren. Dit wordt door eene fransk-
correspondentie gemeld, en wij zien hierin niets on-
waarschijns. Reeds zijn een aanbiedingen gedaan,
naar het schijnt, en den 6 April, liep het gerucht
te Konstantinopel, dat de ex-ambassadeur te Parijs
poedig tot eene hooge bediening zou worden ge-
roepen, of niet eene buitengewone zending
St. Petersburg zou worden gezonden.

DUITSCHLAND

Kortelings hebben wij gemeld, dat de aangevan-
gen onderhandelingen tusschen Frankrijk en de
Zollverein niet afgebroken waren. Eene andere cor-
respondentie van de oosters van den Rijn, welke
wij in de *Köln. Zeitung* aantreffen, beweert, son-
der die mededeeling positief te ophouden, dat de
Zollverein geweigerd heeft, de voornaamste voor-
waarden van het traktaat, door het Fransche Ka-
binet voorgesteld, aan te nemen. Hetzelve vroeg
onderanderen eene vermindering op de regten der
wijnen. Maar de vertegenwoordigers der tolvereeni-
ging hebben gembod daarin niet te moeten toe-
stemmen; wijl zij als dan door eene pennestreek
de wijnopbrengsten der Rijnovers zouden vernie-
tigen. Daarenboven zijn in Duitschland de regten
op de vreemde wijnen, in vergel king van die der
andere landen van Europa, zeer laag, vooral wat
de beste soort betreft. De groote hoeveelheid welke
men in het noorden van Duitschland verbruikt en
waar bijna geene Rijn- of Noezel wijnen verkocht
worden, is hiervan het bewijs.

ENGELAND

De koningin, heeft in het verlangen van den
hertog van Sussex, in zijn testament uitgedrukt,
wel willen toestemmen, om de stoffelijke overblijf-
selen van Z.K.H. op het Kerkhof van Kensall-Green
te doen begraven. Dit zal de eerste maal zijn dat
de overblijfselen van een prins van koninklijken
bloede, op een algemeen kerkhof zullen worden
nedergelegd. Het lijkzaam van Z. K. H. zal op een
paradeled in het paleis van Kensington, in het ge-
deelte waarin vroeger de hertogin van Kent haar
verblijf hield, worden ten toon gesteld.

— Op het voorstel van den hertog van Wellin-
ton, heeft de Kamer der Lords, die zich heden
voor den eersten keer na de paaschvacantie weder
vereenigd heeft, met eenparige stemmen een adres
ontwerp aan de koningin aangeboden, om H. M.
geluk te wenschen, met de voorspoedige gebeur-
tenis die aan de Engelsche troon weder een erf-
genaam heeft toegevoegd.

De edele hertog heeft vervolgens gemeld, dat hij
aanstaanden donderdag het voorstel zou indienen,
tot een adres van condoleantie, aan de koningin,
ter gelegenheid van het afsterven van den hertog
van Sussex.

— De protestantsche dagbladen van Londen, be-
keunen zelfs de onophoudelijke vorderingen, welke
het Katholicismus in Engeland maakt. Dit is het
beste bewijs dat men van voordeele der ware gods-
dienstige denkbeelden kan geseen, en dat, maar men
hoopt, den opregten terugkeer der Engelsche kerk
tot het geloof harer vaderen zal ten gevolge hebben.
Wij lezen in de *Globe*:

« Wij vernemen, dat het Katholicismus zich in
onze landelijke distrikten begint te verspreiden en
dat de missien te Ailesbury, Buckingham en Bed-
fordshire spoedig zullen worden geopend. Het Pu-
scianus bereikt den weg tot het Katholicismus,
en een geest van godsdienst overvloedigheid, schijnt
algemeen te heerschen.

den... 611 slagers, 4 gezeteliken, 440 klerke,
1068 huurkoetsiers, 111 kruidentiers, 197 Lappers,
887 bleekers, 77 meesters, 68 muzikanten,
463 versiers, 1043 madonnenmakers, 312 drenters,
1445 zeelieden, 671 wassers en 1133 trouwe-
lijke dienstboden, 1115 schoenmakers, 306 sol-
daten, 485 maisters, 424 wevers, enz. en 15,454
handwerklieden.

— In 1842 zijn te Londen, door de Agenten der
Policie in hechtenis gemaakt: 65,704 personen,
waarvan 45,000 mannen en 20,704 vrouwen;
12,626 mannen en 16,066 vrouwen oefenden geen
bepaald beroep uit. Onder de overige 27,000 be-
vonden zich: 82 kurtenaars, 487 bakkers, 188
kopergieters, 240 boekbinders, 1028 timmerli-

SPANJE

Terwijl men in Madrid nog in twijfel verkeert
over den uitlag der ministeriele prijs, heeft de
stedelijke magt van Barcelona een adres bij de
cortes ingediend, om de in beschuldiging stelling

der ministers te verlokken en hunne verantwoordelijkheid
aan den Senaat over te laten. De taal der stede-
lijke magt is allereerst, zij behandelen de
leden van het kabinet op eene ruwe wijze. Zij
worden monsters, domooren, ongeschikten, den
naam van spijgaard onwaardigen enz. genoemd.
Anders dat adres in de Cortes gelezen wordt, ziet
men zeer hevige delatien te moeten. Want men
weet dat de gedeputeerden van Catalonie bereid
zijn, om aan het kabinet rekenschap van deszelfs
gedrag over het bombardement van Barcelona te
vragen.

— De anti-ministeriele gedeputeerden hebben zich
den 18 April te Madrid vereenigd, om elkander
over verschillende kwestien van beginselen te
verstaan; maar het schijnt niet dat er eene groote
overeenstemming in de vergadering heeft ge-
heerscht, daar dezelve uit een is gegaan, zonder
eenig besluit te nemen. Zij heeft zelfs geen kan-
didaat voor het presidentschap der Kamer verko-
zen. Men gelooft echter dat de keus der coalitie
op den heer Cortina zal vallen.

FRANKRIJK

PARIS 26 April. Het is treurig te zeggen, dat
de parlementaire werkzaamheden op het punt staan
van in de kamer der gedeputeerden gestaakt te
worden. Heden, bij voorbeeld, is de deliberatie
opgeschort, omdat de vergadering niet voltallig
was; men heeft tot de ijdele en bedriegelijke for-
maliteit, van het nominale appel moeten overgaan.
Vele lieden zullen elkander kunnen vragen of men
niet met regt van eene nieuwe kamer meer ijver
en werkzaamheid zou kunnen eischen, dan de
kamer van 1842 tot hiertoe heeft aan den dag ge-
legd; zij zullen zeggen, dat indien zij hare kracht
niet in de vruchteloze disputen die het eerste ge-
deelte der zitting hebben uitgemaakt, verspild
had, zij dan niet van vermoeidheid en verveling
zou bezwijken, wanneer men de belangen, de ware
belangen van het land, moet behandelen. Het ware
ons liever geweest het Reglement, dan den ijver
der gedeputeerden te moeten beschuldigen.

Wij hebben het dikwijls gezegd, en wij houden
vol, met zulks te herhalen: er is slechts een mid-
del om de verlegenheid te verwijderen, waarin de
discussien der bijzondere wetten de Kamer zoo
dikwijls gebragt hebben; en dit middel is om het
getal stemmen, die tot de deliberatien benodigd
zijn, te verminderen. Het reglement omtrent dit
punt moet dus veranderen, en Engeland als voor-
beeld aangenomen worden. De expeditie der wet-
geveude zaken zullen bij deze verandering veel
winnen, zonder dat de autoriteit der wetten daar
bij iets zal kunnen verliezen; want het is van
weinig belang of de Wetten door 230 of door 100
stemmen worden bediscussieerd, indien men toch
weet dat de helft der leden geen deel aan de dis-
cussie nemen.

(Journal des Débats.)

— *La Mode*, is gisteren avond in beslag geno-
men. Zulks is op vijf artikels, voorkomende in
het Nummer van 25 April, geschied.

— Men schrijft uit Verrière (Aveyron):

Onlangs had in het dorp van Voisin een he-
vig strijd plaats tusschen eenen zeventigjarigen
gruisgaard, Peter Almeras, en een woedende wolf,
die den ezel aangevalen had, waarop de gruisgaard
gezetten was. Deze moedige man, welke door het
gevaar als verjeugdigd scheen, steeg van zijnen
ezel af, verdedigde zich tegen het dier, en na
eenige oogenblikken van eenen zoo gevaarvollen
strijd, gelukte het hem, het dier af te maken.
De oude Peter Almeras bragt het opschrift van
den overwonnene naar zijn dorp, alwaar men
hem met de eerbetuigen, gener volverdende te-
gepraal inhaalde.

— De bankier Rotschildt heeft zich, dus wordt
gezegd, bij den minister van openbare werken,
den heer Teste, sterk drukteerd over de aanvallen,
waaraan hij, in dagbladen en vlugschrijven, wegen
de door hem aangevraagde concessie voor den
spoorweg van Parijs naar Bijnac, ten doele heeft

gegaan. Hij zou zich bereid verklaard hebben, van
die onderneeming af te zien, waarmede hij zich
alleen bemoeid had om door zijnen naam het or-
dient van soortgelijke onderneemingen te verheffen,
terwijl hij even goed zijne fondsen had kunnen
bewaren, om waarmede de regering tegemoet te
komen bij een leening, welke zij, maar zijn in-
zien, binnen kort onvermijdelijk zal moeten doen.

— Men schrijft uit La Rochelle:

Sinds eenigen tijd was hier de bevolking zeer
bezorgd over nachtspoken, welke alle avonden
onder den schijn van phosphorusvormige, blauwe,
geheimzinnige vlammen verschenen, maar men
heeft de spoken eene poets gespeeld; he waren
vijf groote lustige boeren der nabuurt, die alle avon-
den zeer hooge boomen beklommen, van daar phos-
phorische vuurballen wierpen, die zij door eenen on-
zichtbaren draad in de lucht slingerden. Zij bewo-
gen des nachts hunne vuurbillen naar verkiezing,
en ingeval een nieuwigierige eene vlam naliep,
verdween zij aanstonds, terwijl op hetzelfde oogen-
blik eene andere elders opschoot om de aandacht
af te leiden. Dat vuur brandde aldus gedurende
eenige oogenblikken beurtelings, soms gezamenlijk,
zoodat er vele vlammen gelijktijdig ontstonden.

» Die goochelarij bedroeg vele ook zelfs niet
ligtgeloofigen; tot dat eindelijk iemand besloot
dat luchtverschijnsel van meer nabij af te
zien: achter eene haag verborgen, zag hij
de voorbereidselen van het comediastuk, en kon
gemakkelijk het schrikwekkend geheim raden. Ge-
noegzaam ingeligt ging hij de gendarmerie halen,
en de vijf snaker werden ingepakt op het oogen-
blik, dat zij eene nieuwe representatie gaven. Men
weet niet welk hun inzicht geweest is. Maar het
schoonste van de geschiedenis is, dat de weten-
schappelijke commissie reeds een rapport had voor-
bereid, over het *verwonderlijk luchtverschijnsel* dazer
slecht bedachte grappenmakers.

NEDERLAND

» HERTOGENBOSCH 1 Mei. Heden morgen is het
1ste Batallion van het 6de Regiment Infanterie
stoomboot van hier naar dezelfde plaats gegaan
vertrokken. De muziek van gezegd regiment had
gisteren avond bij fakkellicht een afscheids sere-
nade gebragt bij zijne Ex. den goeraal majoor
Graaf van Limburg Stirum; waarbij ook eenige
doetsasselijke coupletten gezongen werden. De sere-
nade werd begünstigd door bijzonder schoon we-
der, en lokte een talrijk publiek uit.

— GRAVENHAGE den 28 april. Men vernemt
dat Z. M. koning Willem Frederik, graaf van Nassau,
benevens mevrouw de Gravin, omstreeks de
helft der volgende maand zich naar het Loo zullen
begeven, om aldaar eenigen tijd te vertoeven, en
vervolgens een uitstap zullen maken naar het kas-
teel van Nyland, en Silezie. Het is tevens niet
genoege, dat wij er niet zekerheid kunnen bijvoe-
gen, dat Z. M. bij voortdrijving eene goede gezondheid
is genietende.

— AMSTERDAM den 27 april. Gisteren morgen
heeft Z. M. in het paleis audientie aan de autori-
teiten en collegien verleend, die van half elf tot
een ure duurde. H. M. de Koningin is vervolgens
uitgetreden, om den Kortas Botanische in de Pla-
tands te bezichtigen. Des avonds tegen 10 ure
en de Britten zich naar den Hollandschen schouw-
berg, waar het ballet *het schoone Meisje van Genua*
werd vertoond, voorafgegaan door het blijspel *Kon-
ker*, in hetwelk door den dichter den heer T. J.
Kerkhoven, eenige op het Vorstelijk bezoek toepas-
selijke coupletten waren geleverd.

Heden morgen is er presentie van dames ge-
weest. Omstreeks twaalf ure is de Koning, met
hoopzamen Zonen, naar het Loo van het
Koninklijk Instituut gereed en heeft een com-
missie uit de oudste leden der derde Klasse ont-
vangen, de zitting van welke Heden vervolgens
door den heer mr. J. Kinker is geopend, die een
overzicht der ykter van Kennis gaf,
waaraan hare werkzaamheden gewidert. Nadat

de vaste sekretaris, Mr. C. A. den Tex, het verslag der laatste werkzaamheden had gelezen, sprak de hoogleraar Royards eene verhandeling uit, over de aankweeking van den wetenschappelijken geest onder eene Natie, waartoe het overlijden van een der mede leden, den wetenschappelijken staatsman Falck, hem bijzondere aanleiding had gegeven.

Na nog eenige loffelijke herinneringen aan drie afgestorven leden der Klasse, werd de zitting gesloten. Z. M. onderhield zich nog een geruimen tijd op de minzaamste wijze met de leden, bezigtigde, benevens de Prinsen, de boekerij van het Instituut, en werd, blijkbaar voldaan over de plegtigheid, op gelijke wijze als bij de aankomst door eene Commissie uitgeleid, om, onder het gezicht der menigte, naar het paleis terug te keeren.

Zijne Exc. de Minister van Binnenl. Zaken, een aantal gewestelijke en plaatselijke autoriteiten, afgevaardigden van verschillende wetenschappelijke, kunst- en letterlievende inrigtingen, en vele particuliere opmerkingen hebben de zitting der derde klasse bijgewoond.

— AMSTERDAM, 29 April. Heden morgen heeft Z. M. de Koning, vergezeld van de Prinsen en gevolg, een bezoek afgelegd aan de Landswerf en vervolgens het drijvend Droog Dok, van den Heer Boelen, met het daarin liggende schip te Amstel berigtigd. Aller wege waren de schepen, in het Oosterdonk liggende, op de prachtigste wijze met vlaggen en wimpels versierd. Op de Landswerf liet zich het muziekkorps der afdeeling hooren, terwijl van tijd tot tijd van het wachtschip Hippomanes eerschoten werden gelost. Naar het Drijvend Dok werd Zijn Majesteit door de prachtige Koninklijke sloep geroeid, wier bemanning in sierlijke uniform gekleed was; op alle schepen waar langs de sloep ging, werd door de bemanning een drie maal herhaald hoerah aangeheven.

Vervolgens heeft Z. M. het kabinet van schilderijen van den Heer Brouwer Ancher, op den Buitenkant, bezigtigd en Hoogstd. hoogste belangstelling over deze fraaie verzameling te kennen gegeven.

Men heeft nadere berichten nopens de schipbreuk van de stoomboot *The Solway*, ter hoogte van Corunna. Het was den 7den dezer, dat dit vaartuig, door hevige stormen uit het zuid-westen beloopt, op eene blinde klip stiet. De kapitein, de Heer Duncan, deed het mogelijke om het vaartuig vlot te krijgen en naar land te loopen, ten einde de passagiers te redden, doch dit gelukte niet. Een 25tal personen wierp zich in de sloep, die door de hooge zee omsloeg, waardoor 23 der schipbreukelingen in de golven omkwamen. Kap. Duncan deed nu het uiterste om de schepelingen, die zich nog aan boord bevonden, te redden, waaraan men bijna wanhoopte na het instorten van de machines, hetgeen eene uitbarsting van damp en asch voortbragt, en tot de grootste verwarring aanleiding gaf. De Kapitein bleef koelbloedig zijne bevelen geven, deed 52 personen in de veiligheidabuut overgaan, doch werd ten laatste door een misstap een der slagtofferen. Of schouw slechts 32 jaren oud was hij een der stoutste stoomvaart-Kapiteins van den tegenwoordigen tijd. Hij had gedurende de laatste tien jaren de gewoone gewoone togt gedaan. Men rekent dat omstreeks 30 menschen in het geheel bij deze schipbreuk zijn omgekomen. De *Solway* was voor 26,000 pond st. verzekerd.

— De *Gazette de France* bevat de volgende bijzonderheden ten aanzien van onze verdienstelijken landschapschilder Koekkoek.

» De Heer Koekkoek heeft zich dit jaar belast met de taak, om de beemaling van het landschap te troosten over het genot van den heer Calauw. Het door hem vervaardigde en zich op de tentoonstelling van dit jaar bevindende stuk, heeft, door de waarde der voorstelling en de harmonie der onderwerpen, deelen, de goedkeuring verworven, en welken de lezers als van die liefhebbers in het algemeen. Deze kunstenaar heeft het geheim gevonden, om poëzie te brengen in de nabootsing der natuur. De lucht, het water, het gras, de golfing van den grond, zijn op

eene bewonderenswaardige wijze teruggegeven, en het geheel vormt een verrukkend schouwspel. Het is een landschap, bij hetwelk men niet gevoelloos kan blijven staan.

EXTRACT uit eenen Brief van den WelEerwaarden Heer J. F. A. KASTENAKEN, Pastoor op St. Eustatius, 13 Februarij 1843, aan Zijn Hoogw. den Apost. Pr. fect te Curaçao.

..... Maar nu moet ik Uthw. iets melden, waarvan mij het aandenken nog doet ijzen, en telkens nog doet schrikken wanneer ik eenig gedruisch hoor.

Den 8 dezer, denzelfden dag waarop ik het plan had *St. Bartholomeus* te verlaten alwaar ik mij eenige dagen had opgehouden werd dat eiland zoo wel als dezelve naburen, door eene hevige aardbeving bezocht; die gewis drie of vier minuten lang aanhield. — Daar dit gevaarvol natuurverschijnsel reeds eenen ontzettenden indruk maakt op den hardvochtigsten mensch, zoo de schokken slechts drie of vier sekonden duren, wat moet het dan niet zijn, wanneer dezelve zoovele minuten aanhouden?

Goede God! het was juist als of het niet eerder zoude ophouden voor dat de aarde ons had ingezwolgen. — Het onderaardsch gedruisch dat men al dien tijd hoorde was juist gelijk aan dat van eenen zwaar beladen wagen die met snelheid door de straten werd getrokken, en er passeert geene kar voorbij mijn huis die er mij niet levendiger aan herinnert dan mij aangegaan is. — Alles waggelde en golfte als de oppervlakte der zee. — Muren vielen omver, rotsen sturten neder van de bergen, en deden wolken van stof opstijgen. — De houten huizen kraakten tot in hunne grondvesten. — Kastelen sprongen open, vensters sloegen dicht, glazen en flesschen vielen aan stukken ter neder. — Alles vlugtte naar buiten; onbedaarzaam liep het volk naar de waggelende kerken, en uit de kerken weer naar de straat. — Een ieder hefte zijne handen smeekend ten hemel, en bad God luide om genade. — Neen nooit zag ik zoo eene algemeene verwarring. — De aarde is te *St. Bartholomeus* op verscheidene plaatsen opengesprongen en eene natte zwavelachtige stof vloeide uit dezelve.

Dank hebben de houten huizen dezer eilanden, anders gewis zoude de grootste schade er door veroorzaakt zijn geworden, en vele menschen er het leven bij verloren hebben. — Te *St. Bartholomeus* hebben de weinige steenen gebouwen die er zijn, allen geleden, ofschoon zij opzettelijk sterk en nog gebouwd waren, om orkanen en gewone schokken eener aardbeving wederstand te bieden.

Alleen de Catholieke Kerk, in de stad heeft het er zonder scheur afgebragt, doch de toren heeft zooveel geleden, dat men de klok niet meer luiden kan. De Kapel der Methodisten heeft zeer veel geleden, mettegenstaande hare muren laag en 2½ Engelsche voeten dik waren. — Ook hier is men verplicht om dezelve af te breken, zoo zeer zijn de muren gescheurd.

De Protestantsche kerk is er met eenige geringere schade afgekomen.

Het fort alhier is, hoor ik, onbruikbaar; de weg naar de stad is gedeeltelijk naar beheden gestort. — De muren der stad allen zijn omver gevallen, andere zijn echter nog blijven staan tot een ieders verwondering. De plantagies hebben veel schade geleden aan de kookhuizen en andere steenen gebouwen. — Ik heb God dank niet de minste schade er bij geleden, terwijl een aantal inwoners hun porselein en glaswerk er bij verloren hebben. — Zelfs de reeds gebruikte maar inijer keuken, en het geheele huis van Mr. Liska is in denzelfden toestand gebleven. Ik was inderdaad zeer bevreemd voor *St. Eustatius* doch het schijnt dat ik het te *St. Bartholomeus* nog erger gevoeld heb dan het hier was. Den 8. de avonds hield ik te *St. Bartholomeus* lof en dankzegging niet alle deuren en vensters zoo ver open, als mogelijk was. — En den volgenden morgen zong ik de H. Mis tot dezelfde intentie. — Twee Fransche boeren, die wisten dat ik het plan had om dien avond te vertrekken, kwamen in haast naar de stad loopen, om mij te

verzoeken van toech den volgenden morgen de Mis tot dankzegging te zingen; — ook eene Protestantsche Juffrouw die ik kort na de aardbeving ontaflette, verzocht mij des avonds kerk te houden. — Het gebouw was dan ook beide malen opgepropt vol met volk van aifterhande godsdienst. — Des avonds om tien uren voelde men weer eenen schok, doch die is niet in staat gewoot om mij in mijne rust te stooren, want ik was vroeg naar bed gegaan.

De Eerw. Heer ten Brink schrijft mij dat hij fameus geschrikt heeft, doch dat hij zeer gezond is en *St. Martin* niet zeer veel geleden heeft. — *Antigua*, *St. Kitts*, *Nices*, moeten het zeer gevoeld hebben. — Op het eerstgenoemde eiland hebben 5 personen het leven verloren, en te *St. Kitts* zou eene vrouw zijn verpletterd door eene rots; doch officiele tijdingen heb ik van die eilanden nog niet gelezen. — Ik hoop en vertrouw dat Uthw. het te *Curaçao* niet zal gevoeld hebben. — Ik denk dat eene enkele minuut schudding genoeg ware om het in eenen puinhoop te veranderen. — De hemel nemo ons verder in zijne genaderijke bescherming! — Eergisteren (Zaterdag) hadden wij hier eenen algemeenen dankdag, — volgens eene officiele invitatie die wij van den gezaghebber ontvangen hebben om kerk te houden.

(Cat. Ned. Stemmen.)

Mengelwerk.

IETS OVER DE HERVORMDE KERK EN DEN STAAT.

Sedert het nieuwe Adres van de zeven Leden, maten uit 's linge de aandacht weder meer op de Hervormde Kerk heeft gevestigd, worden er dagelijks verhaald, die te vast worden versterkt, dan dat men er geloof aan kan weigeren, en die toch te zeer tegen alle beginselen van onzen constitutionelen Staat inloopen, dan dat men er geloof aan kan geven. De eenvoudigste beginselen van ons Staatsrecht brengen toch mede, dat de Minister van Eeredienst als Vertegenwoordiger des Konings toezie, *ne quid detrimenti capiat republica*. Dit is noodig, en wij beklagen onzen Staat, dat dit toezigt slechts op eenige, niet op alle Kerkgenootschappen en kerkelijke vergaderingen plaats heeft. Maar wat moet van dit toezigt worden, indien de Staat of de Minister er gelegenheid uit neemt, om eene zekere partij te begunstigen en dus in de Kerk zekere denkwijze te doen zegenvieren? Wij hebben voor den Heer van Zuylen van Nyevelt grootte achting, en eerbiedigen gaarne zijne bijzondere godsdienstige denkwijze; voor zijne bichting hoore hij die Predikanten en lese hij die Boeken, welke hem het meest stichten kunnen. Maar de Minister is een ander, is niet een bijzonder, is een openbaar persoon, die slechts heeft toe te zien, dat de Kerk geene inbreuk op den Staat make. Daartoe is hij door den Koning benoemd; de Kerk heeft hem geen mandaat gegeven, om als Bisschop over haar te waken, en deed een Minister, alsof hij dit had, hij zou regtmatig aanleiding geven, dat de Kerk over heerschappij voeren door den Staat moest klagen. Zulk een heerschappij voeren zou het zijn, indien de Minister aandrong, gelijk men zegt, dat Z. Exc. bij de opening van 1841 en 1842 gedaan heeft, dat de Synode voor de handhaving der Gereformeerde leer moest waken. Dat mag de Minister niet zeggen; hij mag de vrije Kerk niet besturen; hij moet haar aan zich zelve overlaten, zoo lang de Staat geen gevaar loopt door de Kerk verontwaardigd te worden. Zulk een heerschappij voeren zou het ook zijn, indien de Minister, gelijk men desgelijks zegt, een zeer geleerd en achtungwaardig Predikant, ofschoon hij bovenaan op de nominatie stond, niet in een kerkelijk Bestuur had benoemd, dewijl een door hem uitgegeven Werk, hetwelk door de Godgeleerden niet groote toestemming en goedkeuring is ontvangen, aan den Minister onregtmatig voorkwam. Dat mag de Minister niet doen; zijn post is het niet voor de regtmatigheid in de Kerk, maar voor de veiligheid van den Staat te waken.

Wij gaan nog iets verder. Niet alleen om de

Kerk, ook om den Staat, mag de Ministers aldus niet handelen. De geschiedenis van alle tijden heeft het geleerd, dat er geen korter weg tot onderwijning van eenen Staat is, dan zoo hij zich in kerkelijke geschillen mengt. De gewetens der menschen laten zich niet dwingen. Alle Synodale uitspraken oyer Kerkbestuur, geldelijke aangelegenheden, onderwijs der Ledematen, enz. worden niet onderwerping of welgevallen ontvangen; maar alle Synodale uitspraken over leer en regtzinnigheid verbitteren elk christelijk gemoed, hetwelk gevoelt, dat zij geene dieparen van menschen mogen zijn, maar aan Christus en God alleen toebehooren. En doen dit reeds synodale besluiten, hoeveel te meer doet het de Staatsinvoed, die de regtzinnigheid, gelijk men het noemt wil handharen! Indien de geruchten waar zijn, en indien de Regering op dezen weg wil voortgaan, voorzien wij de ergste gevolgen voor den Staat daaruit. De Minister zal dan aan het hoofd van zijn Departement meenen te staan en de Synode bij te wonen, *ne quid detrimenti capiat respublica*, maar inderdaad uitwerken, *ut detrimentum magnum capiat*.

Vaderlandsliefde en ook achting voor den Heer van Zuylen heeft ons deze regelen in de pen gegeven. Douker zien wy de toekomst in, niet, omdat er voordeel van loer en inzichten in de Hervormde en andere Kerken en tusschen deze onderling zijn; die kunnen evenzeer ten goede, als ten kwade leiden; maar omdat de onverdraagzaamheid door de schuld der Ultramontanen en, wij moeten het zeggen, door de schuld van de Hervormden van 1618; zoo geweldig tooneemt, en omdat de Regering, welverre van met vaste hand en naar grondwettige beginselen de orde te handhaven, niet zelden partij kiest, en dan nog wel voor de hardste schreeuwers. Daardoor is België voor Oranje verloren gegaan; daardoor kan... doch onze hand heeft, zij kan de schrikkelijke gedachte niet ten papiere brengen.

Mogt de Regering toch de benoeming van alle kerkelijke Besturen aan de Kerk overlaten! Het kan niet met de Grondwet overceingebragt worden, dat de Leden der Klassikale en Provinciale Besturen en de President en Secretaris der Synode, als ook de synodale Commissie, door den Koning worden benoemd. De Leden der Klassen behoorden onmiddellijk hunne Bestuurders te benoemen; de Leden der Synode hunnen President en Secretaris, en hunne Synodale Commissie. Zoolang de Regering deze benoemingen heeft, ook uit nominatie door de Kerk gemaakt, zal de ongrondwettigheid, het wantrouwen en de spanning niet ophouden.

Mogten de hier vermelde feiten behooren tot een vroeger tijdvak, en elke innemering der Regering in bloot kerkelijke zaken na het Rescript van 1 Julij, 1842, zijn opgehouden!

(Tydgenoot.)

Advertentien.

Na eene genoeglijke echtverbintenis van bijna 29 jaren overleed heden plotseling, voorzien van de HH. Sacramenten onder voorzigt der H. Kerk, tot mijner en mijner kinderen diepe droefheid mijne geliefde Echtgenote Mevrouw **JOANNA MARIA VAN ASTEN** in den ouderdom van 54 jaren en 5 maanden.

Helmond den 24 April 1843.

A. RAJMAKERS.

Bij den Drukker en Uitgever dezes is verkrijgbaar:

LE MOIS DE MARIE, a l'usage des Pensionnaires. f. 0.45.

LE MOIS DE MARIE, Historique. Pèlerinages aux Sanctuaires de la mère de Dieu. f. 0.70.

NIEUWE MAAND VAN MARIA, of vervolg van lezingen over de mysterien van de Allerheiligste Maagd en over de voornaamste waarheden der katholiciteit; voor elken dag der maand Mei, op nieuw vertaald door F. J. D. met het Fransch nagelaten werk van M. den abt Lud. Debussi en overzien door J. Th. J. Priester. f. 0.70.

NOUVEAU MOIS DE MARIE, ou suite de lectures sur les mystères de la Très sainte Vierge, et sur les principales vérités du salut, pour chaque jour du mois de mai, ouvrage posthume de M. l'abbé Louis Debussi. f. 0.70.

LE MOIS DE MARIE, ou le mois de mai, consacré à la mère de Dieu; suite de méditations, de prières et d'exemples à l'honneur de la Ste Vierge. Par F. H. Louisa, Missionnaire. Ouvrage traduit de l'Italien, dédié à madame Louise de France inbezaan. f. 0.50.

GEBREIDE WOLLEN GOEDEREN,

heeft de eer aan zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij zich even als in vorige jaren belast met

HET WASSCHEN

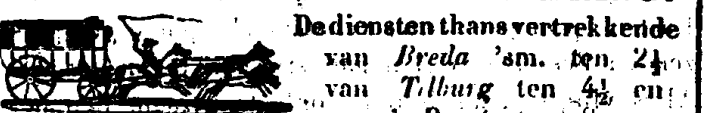
VAN Wollen en Katoenen Dekens enz. waarvoor hij zich bij deze recomandeert.

M. DAVID, Hinthoverende Wijk D. no. 84.

Men vraagt eenen **Onderwijzer** van den Ouderdom van 25 tot 45 jaren, kenpende de DUISSCHE, HOLLANDSCHE, ENGELSCH E en FRANSCHE TALEN; tot opvoeding van vier Jongelingen van 10 tot 15 jaren; die voor Handel en Nijverheid opgeleid worden.

Zich te bevragen per franco brief onder Letter **EE** op de Bosche straat No. 1303 te Maastricht, alwaar men kennis zal geven van Prijs en Conditie.

POSTWAGEN ONDERNEMING CONCORDIA BERIGT VAN URSVERANDERING.

De diensten thans vertrekkende van Breda om ten 24 van Tilburg ten 4 1/2 en van 's Bosch ten 8 1/2 ure op Nijmegen en verder Correspondentie, Zullen, te beginnen 1 Mei e. k. vertrekken van Breda om ten 5 1/2 van Tilburg ten 7 1/2 van 's Bosch ten 10 1/2 ure om te Grave ten 1 1/2 en te Nijmegen ten 3 ure 's nam. aan te komen van Nijmegen ten 3 1/2 om te Arnhem ten 5 1/2 te Doersbur. ten 7 1/2 te Zutphen ten 8 1/2 en te Deventer des avonds ten 10 ure aan te komen. Ter laatste gemelde plaats vertrekken des morgens de Diligences op Zwoll, Groningen, etc. Dingsdag en Zaterdag over Goor, Delden, Hengelo, Oldenzaal, Nordhorn, Lingen, Osnabruck, Bremen en Hamburg. Te Zutphen op Maandag, Dinsdag en Zaterdag dadelijk na aankomst over Forden, Ruurlo, Groenlo, Stadlohn en Caesfelt naar Munster. Te Nijmegen op Cleef en Keulen des avonds 7 ure; ook arriveert men te Nijmegen voor het vertrek der Sloomboten, welke des nam. op Emmerich enz. afvaren.

's Bosch den 26 April 1843. H. Rogaris, e. s.

Het GEMEENTEBESTUUR van Rosmalen, zal, krachtens magtiging van Hll. Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Brabant op Maandag den 8 Mei 1843 s namiddags ten 3 ure ten Berberge van TH. J. JANSEN te Rosmalen bij de Kerk in het openbaar aanbesteden.

1. Het B O U W E N van twee TOLHUIZEN MET DE BARRIEREDOORNEN

op den weg van Rosmalen naar Gewaande te plaatsen, over de Leverantie der daartoe benodigde Materialen van STEENEN, PANNEN, HOUT, en IZERWERK, alsmede het VERWEN van dezelven en wat verder vereischt wordt.

2. Het VERHOOGEN van het eind diens Wegs langs de Maauwe Wetering tot aan den Dijk te Gewaande en wat verder zal aangeduid worden.

De Bestekken en Voorwaarden zullen ter Secretarie en bij voornoemden JANSEN dagelijks ter lezing liggen.

De Aanwijzing zal ten dage der besteding des des vromiddags ten 9 ure te beginnende te Rosmalen, den 29 April 1843.

Het Gemeentebestuur voorn. H. J. SHEPKENS, V. Ter ordonnantie van hetzelfde, N. B. B. N. B. N. B. N. B.

AANBESTEDING.

Ten huize van den Heer Bouwmeester LAFFERTE op de Breede Haven en in het Stadskoffiehuis bij W. REGGERS te 's Hertogenbosch, liggen ter lezing de Bestekken waarop wordt Aangeboden den Afbraak en Opbouw van

TWEE HUIZEN,

in de Peperstraat te 's Hertogenbosch. Men gelieve de Inschrijvings Billethen gesloten te bezorgen in het Koffiehuis bij W. REGGERS voornoemd, op Maandag den 15 Mei 1843 des middags ten 12 ure precies, als wanneer dezelve Billethen zullen geopend worden. Aanwijzing in huize zal worden gedaan op Dinsdag den 11 Mei 1843, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uur.

J. N. COOLEN, Voornemster te 's Bosch zal op Dingsdag den 9 Mei 1843 en volgende dagen des namiddags ten 2 ure ten huize van den Heer G. J. VAN DE VEN in de Vughterstraat te 's Bosch laten Verkoop:

Eenen zindelijken Inboedel

bestaande in: Solide en Welgeconserveerde MEUBELN, o. k. KASTEN, KABINETTEN, LADETAfels, UITTREKTAfels; een zeer goede staande KLOK, acht dagen werk met Franse Antique KEST; een uitmuntend niet zwart Eibenhout beverkt en gebeldhoude KASTEL, zinder ghepken, een yoldagen en beste geboende MAN, GEL, zeer go de LEDIKANTEN met Behangels, WEGGEVULDE BEDDEN en MATRASSEN, KATOENEN en WOLLEN DEKENS, LINNEN en PELLEN; PORCELEIN, GLAS en AARDEWERK, zeer goed KOPER en TIN; SPIEGELS, SCHILDERIEN, goede KAGCHELS en meer andere Goederen, dewelke daags te voren van 's morgens 10 tot 12 en van s namiddags 2 tot 5 uren te zien zijn.

LEES HIER!

Op Onroerende Goederen in de Provincie Noord-Brabant, en bij voorkeur op die welke in het Arrind. 's Bosch zijn gelegen worden aau geboden.

Eenige Kapitalen

EENEN INTEREST VAN 5 PCT.

EERSTE HYPOTHECAIR VERBAND

Adres. ten Kantore van den ondergeteekenden Practizijn en Houder van een Commissie en Sollicitatie Kantoor, in de korte Putstraat te 's Bosch.

H. G. CLARX.

P. GELPKE, Notaris te Dintter, zal ten Herberge van A. VAN SCHINDEL te Dintter, op Dinsdag den 6 Mei 1843 doen inzeetten, om 14 daags later, s namiddags om 3 ure, te verkoopen.

Een HUIS, VEENDERTIEN BOUW- WEL en BOSCHLANDEN, onder de Gemeente Dintter, en Schijnvel, alle te koop bij uitsteek goed onderhouden staat, ten weder te gemect komende voorwaarden, opzigts de beoeljing.

Bij gedrukte Billethen in 24 Koppen breeder omschreven.

Opreit des s namiddags ten 11 1/2 ure en aanwijzing bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris en bij den Opzieter JOHANNES VAN DE VEN te Dintter.

BEURS VAN AMSTERDAM, 1000 1899 Heden, Zaterdag 23 April 43, 1/2 ure.

Ter drukkerij van B. A. A. de Rooy.